

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA — INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO, AVTOMATIKO IN ELEMENTE, KRANJ

Res samo nezainteresiranost?

Predčasen zaključek zasedanja DS združenega podjetja

Cesto sem prisoten na zasedanjih delavskega sveta Združenega podjetja. Tudi na zadnjem — v sredo 9. t. m. — sem bil navzoč. Zelo obsežen — rekel bi celo preobsežen — dnevni red je obetal glede na predloženo tematiko zanimive in ostre razprave zlasti zaradi tega, ker se približujemo koncu leta in je z vsakim dnem jasnejša slika našega letošnjega gospodarjenja ter konkretnije predstave za delo v prihodnje.

Ze takoj skraja pa nas je rahlo razočarala ugotovitev predsednika DS ZP, da je na zasedanju navzočih le 34 članov, to je komaj dobra polovica vseh izvoljenih. Toda bili smo le sklepni, zato smo brž pozabili na veliko opravičeno in neopravičeno odsotnih članov.

Po nekaj urnem izredno razgibanem razpravljanju, ki sta mu z zanimanjem sledila tudi navzoča dopisnik »Dela« in novinarka RTV Ljubljana, je nenadno kot hladna prha delovala ugotovitev, da je med zasedanjem odšlo domov posamič in naskrivaj kar devet članov (plus eden, ki se je opravičil zaradi slabih prometnih zvez) in da DS ZP zaradi premajhnega števila članov ne more izglasovati več nobene odločitve. Po komaj dveh »odkljukanih« točkah dnevnega reda je moral predsednik DS ZP Valter Križman tako zaključiti zasedanje in preložiti nadaljevanje za teden dni ter ga še iz previdnosti prestaviti iz popoldanskega na dopoldanski čas.

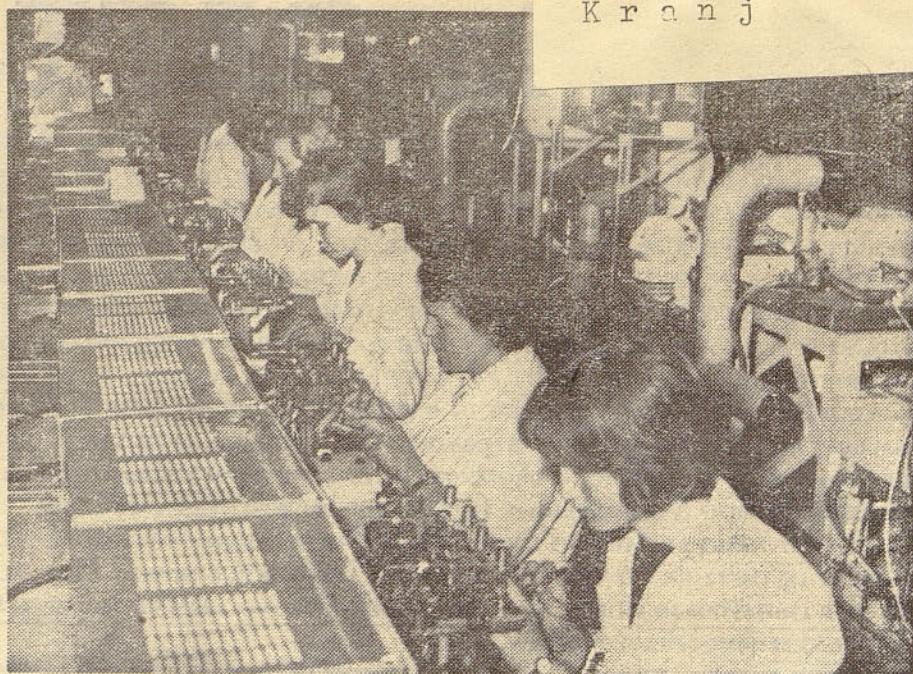
Ob tej priložnosti se nehote sprašujemo, kaj vpliva na nekatere člane DS ZP, da se ne udeležujejo zasedanj ali da jih predčasno zapuščajo? So za to res samo opravičeni vzroki kot neodločljivo delo in bolezn? Malo verjetno, vsaj pri večini — ne! Je obravnavana tematika na zasedanju nezanimiva in se ob njej dolgočasijo? Spričo tako široke in ostre debate, ki se pojavlja v zadnjem času — tudi ne!

In prav sedaj, ko so se pred samoupravljalce nagrmadili za podjetje številni življenjsko važni problemi, kot smo denimo pred še nejasnim problemom poravnave več stotilijonskih izgub zaradi nesolidnega in neekonomskega poslovanja iz preteklih let, pred pripravi za integracijo »ISKRA«, RIZ, »Rudi Čajavec«, itd.

Nerazumljivo je, da so nekateri člani DS preprosto ob takšnem položaju v podjetju nezainteresirani in prepuščajo odločitve drugim. In če je teh drugih premalo — komu? mar stihijo? Se mar zavedajo pri tem kvartnih posledic svoje pasivnosti, materialne ter moralne škode, ki jo utrpí podjetje? Kako naj operativna z generalnim direktorjem na čelu in s skupnimi službami izpolnjuje zaupano delo, če nima pri odločitvah tudi učinkovite in pravočasne podpore samoupravljalcev? In končno morda osebno najvažnejše vprašanje: kakšno odgovornost čutijo posamezni nedelavni člani DS ZP do tistih delavcev, ki so jih izvolili in jim zaupali, da jih zastopajo v najvišjem forumu upravljanja?

Zamislmo se nekoliko pri tem in sklenimo, da je bil to dogodek, ki se ne bo nikdar več ponovil.

M. K.

Tovarna polprevodnikov Trbovlje — proizvodnja točkastih diod

Predsednik sindikata ZP Franc Hutter:

O integraciji Iskra - RIZ - R. Čajavec

Integracijski procesi v okviru elektronske industrije Jugoslavije so nenehni predmet obravnave. Po nastopu gospodarske reforme in zamišljenih priprav za vključitev v mednarodno delitev dela, pa so naši gospodarstveniki pričeli z ekonomsko analizo ugotavljati, da se mora ta integracijski proces združevanja gospodarskega potenciala nenehno nadaljevati, z veliko hitrejšimi odločitvami. Istočasno pa moramo vršiti decentralizacijo v pogledu samoupravljanja in delitve dohodka po zaokroženih tehnološko ekonomskih procesih proizvodnje. Pri takih odločitvah pa ni dovolj, da so ocene samo približne in ne konkretne. Združevanja gospodarskih organizacij se naj ne bi vršila po vsaki ceni. Priprave za integracijo in vse analize morajo sloneti na čistih ekonomskih interesih, katere pa naj ne bodo samo kratkoročne, temveč morajo njihovi rezultati ugotavljanja jasno začrtati v glavnem celoten proces in cilje integracijskega združenja.

Izkušnje, ki jih imamo v sedanjem združenju ni za zametavati. Integracija slovenske elektronske industrije je v glavnem zaključena. Pri našem delu nam je večkrat zmanjkalo sapa in še danes ne stojimo na trdnih nogah. Zato so naše odločitve zelo preudarne, počasne in zato za zahtevne naloge nimamo dovolj poguma. Tako stojimo pred novo zapreko, to je pripravi za nove razgovore o integraciji ISKRA — RIZ — RC.

Dosedanje priprave za ta postopek se odvijajo še vedno na začetku ali bolje na nivoju strokovnih služb v glavnih treh komisijah. Po-

litni predstavniki teh treh organizacij ocenjujejo te priprave dokaznega gradiva za izvedbo integracije kot zelo počasne in enostranske. Kje tiči glavni vzrok? Strokovni kolegij je na predlog generalnih direktorjev postavil komisije, ki naj delajo na analizah in oceni že mesece nazaj. Težave, s katerimi se srečujejo ti stro-

kovnjaki, niso enostavne. Prehitenevanje in hitrost zmanjšuje točnost, vse te okolnosti moramo upoštevati, če smo pri ocenjevanju tega dela objektivni. Toda neopravičeno, pa se te komisije spuščajo v samo odločanje. Ravno v tem odločanju je ta zastoj, ker večkrat ne pride do končnega zaključka dveh

(Dalje na 7. strani)

Aparati so izpolnili letni plan

Realizacija v oktobru v tovarni električnih aparatov v Ljubljani, je v kumulativi že skoraj dosegla letni plan eksterne proizvodnje, saj smo le tega izpolnili že z 99,6 %.

Ta rezultat je zelo ugodno vplival na vse člane kolektiva, ki so z največjim poletom začeli proizvodnjo, planirano z novembrskim operativnim planom. Tako je bil lahko že 4. 11. uspešno izpolnjen celoletni proizvodni plan.

Čeprav ti rezultati niso doseženi po vseh grupah izdelkov enako, smo lahko ponosni na ta uspeh, saj smo prav osnovno grupo, to je zaščitne releje, visoko prekoračili, kar pa je tudi v skladu z željo prodaje in z zahtevami kupcev. Izdelki te grupe namreč na tržišču stalno primanjkujejo. Prav tako smo uspeli tudi pri signalnih napravah, elektroopremi in programatorjih, čeprav je pri teh izdelkih precej novitet in proizvodnja še ni povsem utečena.

Ob vsem tem sicer ugotavljamo, da je bila preskrba z reprodukcijskim materialom v letu 1966 sicer boljša kot prejšnja leta, vendar je še vedno daleč pod potrebami, tako po sortiranosti, kot po časovni vsklajenosti dobav. To pa je bil tudi eden izmed glavnih vzrokov, da tega lepega uspeha nismo zabeležili že prej in z manjšimi napori v obdelovalnici in montažah. Hkrati pa je to opozorilo, da moramo tudi sedaj v zadnjih dveh mesecih uspešno in še bolj kot doslej nabaviti vse materiale za dodatne potrebe. Če bomo to uspeli, lahko upravičeno računamo s presegom letnega proizvodnega plana za 15 do 18 %, kar bo vsekakor ugodna osnova za leto 1967.

P.

Iskra in GATT

ISKRA SE ZADNJE ČASE VSE BOLJ UVELJAVLJA TUDI NA ZUNANJIH TRGIH TER SE AKTIVNO IN USPEŠNO VKLJUČUJE V MEDNARODNO DELITEV DELA, KAR NEDVOMNO PRICAJO DOSEDANJI REZULTATI NASEGA IZVOZA, POSEBNO NA KONVERTIBILNA PODROČJA MEDNARODNEGA TRZIŠČA. V SVOJI TEŽNJI ZA CIM USPEŠNEJSI PLASMAN NASIH IZDELKOV, PA SE ISKRA POGOSTO SREČUJE Z RAZNIMI MEDNARODNIMI TRGOVINSKIMI GRUPACIJAMI, CARINSKIMI SKUPNOSTMI ITD., KI POSPEŠUJEJO ALI PA ZAVIRAJO NAŠO ZUNANJETRGOVINSKO DEJAVNOST. PO PRISTOPU JUGOSLAVIJE V GATT PA JE POSTALA ISKRA ZANIMIVA ZA TO »ORGANIZACIJO«; V DOGOVORU Z ISKRO IN S PRISTANKOM JUGOSLAVIJE BODO PO NALOGU IN NA STROŠKE GATT STROKOVNJAKI ŠVICARSKEGA INSTITUTA ZA EKONOMIKO IN ORGANIZACIJO PROIZVODNJE IZ ŽENEVE IN LOZANE IZDELALI POSEBNO ŠTUDIJO O ORGANIZACIJI, PROIZVODNJI IN POSLOVANJU ZP ISKRA.

STROKOVNJAKI ŠVICARSKIH INSTITUTOV IN PREDSTAVNIKI GATT SO ŽE BILI V ISKRI IN IMELI RAZGOVORE TER SNEMANJA DEJANSKEGA STANJA, SPOZNALI SO SE S PROIZVODNJO IN POSLOVANJEM, SEDAJ PA PROUČUJEJO STATUT ZP TER NAŠ SISTEM SAMOUPRAVLJANJA.

NAMEN ŠTUDIJE, KI BO KONČANA V 4–6 MESECIH, JE PROUČITEV ISKRINIH MOZNOSTI USPEŠNE VKLJUČITVE V MEDNARODNO DELITEV DELA.

OPOMBA UREDNIŠTVA: Ker se v sestavkih o mednarodni trgovini in naši vključitvi v mednarodno delitev dela česče srečujemo z različnimi mednarodnimi organizacijami, ki jih najbolj poznamo po nazivih s kraticami, kot GATT, OEEC, OECD, EGS, EFTA, SEV, bomo občasno o njih spregovorili tudi v našem časopisu. Danes naj bo beseda o GATT:

GATT

GENERAL AGREEMENT OF TARIFF AND TRADE
SPLOŠNI SPORAZUM O CARINAH IN TRGOVINI

GATT je bil ustanovljen na pobudo ZDA in je začel veljati kot splošni sporazum o carinah in trgovini 1. januarja 1948.

GATT šteje 79 držav članic; od tega je 68 držav polnopravnih, 4 začasnih, 2 imata posebni status in 5 je takih, ki »de facto« uporabljajo določila GATT.

GATT je mnogostranski trgovinski sporazum, ki vsebuje recipročne pravice in obveze. Te recipročne obveze in pravice slonijo na naslednjih načelih:

- Načelo nediskriminacije; države podpisnice so s klavzulo o največji ugodnosti vezane, da uvozne in izvozne obremenitve (carine, dajatve, takse, kakor tudi administrativne postopke in druge ukrepe) izvajajo brez diskriminacije v trgovini z drugimi državami članicami sporazuma. Obveze so obravnavati uvoženo blago kot domače blago, kar zadeva notranje takse in druge obremenitve glede zakona, predpisov in drugih zahtev, s katerimi se urejajo prodaja in nakup, transport in promet blaga nasploh na notranjem tržišču.

- Načelo, da je dovoljena zaščita domače industrije samo s carinami. Posebno je prepovedana uporaba kvantitativnih uvoznih omejitev zaradi zaščite domače industrije. Takšne uvozne kvantitativne omejitve pa so dovoljene, če pride do težav s plačilno bilanco, kar je podrobno določeno z določili GATT.

- Načelo konzultacije v okviru GATT, s čimer je

zagotovljeno popolnejše izvajanje in spoštovanje določil GATT. Za nekatere primere (npr. omejevanje uvoza zaradi neuravnovešene plačilne bilance) je predvideno, kdaj in kako bodo opravljene konzultacije, medtem ko so v drugih primerih predvidene možnosti konzultacij, ki jih lahko zahtevajo države članice splošnega sporazuma, ki menijo, da so njihove pravice kršene.

V okviru GATT potekajo danes akcije za:

- znižanje carin,
- ublažitev agrarnega protekcionizma,
- ublažitev in odpravo drugih izvencarinskih ovir v zunanji trgovini,
- uveljavljanje neregulirane v odnosih med razvinitimi in nerazvitimi in pozitivna politika razvitih držav v prid izvozu nerazvitih.

V ta namen je bil že leta 1963 sprejet akcijski program, ki precizira nekatere aspekte trgovinske politike industrijskih držav v prid nerazvitemu svetu.

Kennedyjeva runda, ki trenutno poteka v okviru GATT, ima namen znižati vse carine za industrijske proizvode za ca. 50 % med državami udeleženkami pogajanj v Kennedyjevi rundi. Najvažnejši partnerji v teh pogajanjih so: EGS, ZDA in EFTA, s tem, da se pogajanj udeležujejo tudi druge države, pa tudi nerazvite in od socialističnih Čehoslovaška, Jugoslavija in Poljska. Osnova Kennedyjeve runde je tako imenovani Trade Expansion Act — Zakon o ekspanziji zunanje trgovine.

Zakon o ekspanziji trgovine je odločen korak v seriji ustanavljanja »atlantskega partnerstva«, to je povezovanja ameriškega gospodarstva z zahodnoevropskim in vključevanja Velike Britanije v to partnerstvo. Z druge strani pa opazimo, da je zakon uperjen proti ustanavljanju širše politične formacije v Zahodni Evropi.

V tej politiki je torej nekaj nasprotij, ki pridejo najbolj do izraza na kmetijskem področju, kjer se je uveljavil agrarni protekcionizem. Nobena od držav Zahodne Evrope ne misli žrtvovati svojega kmetijstva, kot je to napravila Anglija v 19. stoletju, temveč raje posnemajo ZDA, ki so istočasno razvile obe panogi gospodarstva, to je industrijo in kmetijstvo. Tako želijo dežele Zahodne Evrope okrepiti svojo gospodarsko moč in zagotoviti svojo gospodarsko in politično samostojnost.

ZDRUŽENO PODJETJE ISKRA KRANJ

ORGANIZACIJA
Tovarna električnih
merilnih instrumentov
Otoče

razglašajo naslednji prosti delovni mesti:

DVEH KVALIFICIRANIH ELEKTROMECHANIKOV

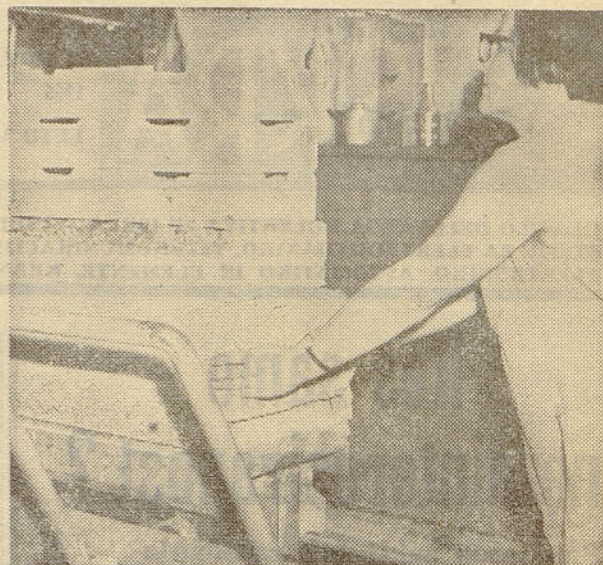
POGOJI: kvalificiran elektromehaničar s 3-letno prakso v merilni tehniki.

Kandidat mora imeti urejeno vojaščino.

Osební dohodek je zagotovljen po pravilniku o delitvi osebnega dohodka tovarne.

Razpis velja 15 dni od dneva objave.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in s spričevalom o zaključnem izpitu ter potrdilom o zahtevani praksi sprejema kadrovska komisija tovarne.

Iz obrata »Keramika« tovarne elementov za elektroniko: pravkar bo peč sprejela novo pošiljko keramičnih teles v žganje

Sestav samoupravnih organov v ZP Iskra

Podatki o sestavu DS in UO ZP Iskra so bili zbrani v vprašalniku, na katerega so bili člani samoupravnih organov dolžni odgovoriti:

SESTAV DELAVSKEGA SVETA

V DS ZP Iskra ima vsaka izmed 18 organizacij najmanj po 1 člana, ostala mesta so razdeljena na proporcionalni osnovi tako, da ima največja organizacija 19 članov v 56 članskem DS ZP.

Na kompliciranost in napornost dela v DS lahko sklepamo iz podatka, da je med 56 člani v tem samoupravnem telesu le 1 ženska, ne glede na to, da je številčno razmerje med moškimi in ženskami že dalj časa izenačeno: polovica moških in polovica žensk. Omembe vreden je tudi podatek, da v DS

sodelujejo pretežno poročni z manjšimi družinami t. j. 1 ali največ 2 otroki.

Tudi iz starostnega sestava je mogoče ugotoviti, da DS ni enostavno slučajnostni vzorec, saj je starostni sestav znatno višji kot v ZP Iskra na sploh. Povprečna starost članov DS je nekaj mesecev nad 38 leti, medtem ko je najpogostejša starost (ali modus) pri 33 letih! Pod 30 let starosti ima 11 članov, nad 45 let je pa starih 9 članov DS. Vsekakor je mogoče trditi koliko je zrelost funkcija starosti, da pri obstoječem starostnem sestavu ta ne bi mogla biti sporna.

Najbolj važne indikatorje o možnem visokem nivoju ali kvaliteti samoupravljanja daje izobrazbena stopnja članov DS. Izobrazbeni sestav članov DS je naslednji: Visoko in višjo izobrazbo ima 26 članov DS, srednjo 10, delovodsko šolo 6, poklicno 16, osemletko 2, nep. osemletko pa 1.

Ne glede na to, da ima DS ZP znatno višji kadrovski sestav, kot bi ga naj po proporcionalnem načinu imel, vendar ni nadkvalificiran, postavljen nad kolektiv t. j., da bi bil nad zahtevami samoupravljanja, saj je pri samoupravnih odločitvah, tičočih se kompliciranega poslovanja podjetja potreben DS z visokimi osebnimi kvalifikacijami in polno strokovno kompetentnostjo.

Opozoriti kaže, da med člani DS ZP ni nobenega, ki bi spadal med tako imenovane neposredne proizvajalce, pretežno na vodstvenih ali celo vodilnih in pa tudi na zahtevnih strokovnih delovnih mestih, ki pa jih je težko naštet, saj nastopa toliko nazivov delovnih mest, kot je članov DS. Tudi iz osebnih

(Dalje na 6. strani)

Integracija le na ekonomskih osnovah

Smo za integracijo, ki bo temeljila na ekonomskih temeljih in ne na političnih. Vsem zaposlenim je treba strokovno obdelanimi materiali prikazati vse pozitivne in negativne strani integracije. Vsak delavec v vseh treh podjetjih (RIZ, RČ in ISKRA) mora v podanih ekonomskih analizah videti sebe kot člana integriranega podjetja. Če se bo vsak delavec resnično sam prepričal o koristnosti integracije, za tem lahko računamo na pozitiven izid referendumu in normalen, ter hiter razvoj integriranega podjetja.

S to uvodno mislijo so začeli razpravo predstavniki družbeno političnih organizacij RIZ, »Rudi Čajavec« in Iskra, ki je bila 11. novembra. Na razgovorih so sodelovali predstavniki sindikata, ZK in mladine iz omenjenih podjetij.

Prvi razgovori oziroma iniciativa o integraciji je bila podana že pred več meseci. Ustanovljene so bile strokovne komisije (komisija za statut, programska in ekonom-

ska finančna komisija), katere imajo nalogo, da pripravijo potrebne strokovne analize, kot osnovo za integracijo. Na omenjenem sestanku je bila izrečena kritika, da se javnost — delavci — premalo obveščajo o poteku priprav za integracijo in o delu samih komisij.

Komisije bi morale sproti obveščati politične organizacije o spornih vprašanjih, tako, da bi že v fazi izdelave materialov sodelovale poleg. Čakati, da bo izdelan celoten material ni umestno. Neposredni proizvajalci so odločilni faktor integracijskih gibanj — saj oni z neposrednim glasovanjem odločajo o integraciji.

Osnovna skrb in DOLŽNOST strokovnih služb (komisij) in političnih organizacij pa je, da so vse strokovne analize, ki so za to prirejene, resnično stvarni prikaz ekonomskega razvoja bodočega integriranega podjetja.

Referendum naj bo anoničen samo v fazi glasovanja, ne pa tudi v fazi predlaganja, zagovarjanja take ali

drugačne variante referendumu ipd. Sindikati se zavzemajo, da kdor referendum predlaga, pa naj bo iniciator iz podjetja ali izven njega, mora prevzeti individualno odgovornost za nastale posledice odločitve.

To stališče je povsem umestno, neposredni proizvajalec se odloči sicer za najboljšo varianto, vprašanje pa je, če so strokovnjaki res njemu tudi resnično posredovali najboljšo. Zato je zgornje stališče o odgovornosti predlagatelja in njegovih strokovnjakov povsem na mestu.

Na koncu razgovora so predstavniki političnih organizacij RIZ, »Rudi Čajavec« in Iskre sprejeli skupne zaključke, katere bodo posredovali ustreznim organom, njim pa bodo služile kot program dela na tem področju, do naslednjega razgovora.

V nadaljevanju podajamo celotne zaključke omenjenega razgovora političnih predstavnikov RIZ »Rudi Čajavec« in Iskra.

J. Silc

bi se omogočilo vsklajanje ukrepov.

c) Delati je treba na zbiranju predlogov za mesto, vlogo in organizacijske forme družbeno-političnih organizacij.

4. Smatramo za potrebno, da v drugi polovici decembra ponovno skličemo sestanek predstavnikov družbeno-političnih organizacij ISKRE, RIZ in RUDI ČAJAVEC, kjer bi analizirali rezultate sedanjih dogovorov, posebej pregledali tudi vprašanje razvoja samoupravnega sistema

v posameznih kolektivih ter izmenjali izkušnje na področju uresničevanja samoupravnih pravic na nivojih delovnih enot.

Sestanku so prisostvovali predstavniki družbeno-političnih organizacij ISKRE tovariši: Franc Hutter, Anton Kolenc, Henrik Peternelj, Janez Šilc, predstavniki RUDI ČAJAVEC: Zdravko Kukrika, Franjo Kalodjera, Dragan Desnica, Andjelko Višekruna in predstavniki RIZ: Dragutin Bor, Ognjen Jakšić in Petar Tartalja.

Ivo Marinček - dipl. inž.

Delo oddelka za meritve in servisa ZZA v okviru združenega podjetja Iskra

Delo velikega podjetja mora biti do podrobnosti organizirano, če hočemo, da bomo od tega tudi kaj imeli. Vsak delček organizma mora delovati v redu, da bo celota dobro delala in bo zdrava. Od nešteto majhnih enot se sestoji naše podjetje, če bodo te male enote, ki pa morajo biti smiselno organizirane, v redu poslovale in bo vsaka opravljala delo, za katero je usposobljena, bo rezultat skupnega dela dobro in ugledno podjetje. Ravno tako naj bi bil tudi naš oddelk za meritve in servis, ki je sestavni del ZZA in delček podjetja ISKRA.

Uvodoma bi poudarili, da je oddelk nastal iz potreb dejavnosti ZZA in bi skušali v naslednjem sestavku obrazložiti delo v oddelku ter kaj to delo doprinese k skupnemu delu v ZZA in ISKRI. Sicer je malo paradoksnost, da moramo mi od spodaj dopovedovati in na enak način vsiljevati naše delo drugim, ki ga smatrajo lahko za potrebno ali ne, kar je odvisno od tega kako široko je njihovo znanje o ekonomiki in proizvodnji.

Delo merilnega laboratorija obsega:

1. študij in izvedbo električnih meritev,

2. redni pregled opreme in umerjanje električne opreme z etaloni,

3. tehnično evidenco merilnega instrumentarija.

Delo servisnega laboratorija pa je vzdrževanje električne merilne opreme.

S tem je v kratkem opisan obseg dela. Naša težnja pa je, da bi v okviru ISKRE osnovali merilni in vzdrževalni center za elektronsko opremo ISKRE in po potrebi tudi drugih institutov ter podjetij izven ISKRE. Upravičenost in pravilnost našega stališča bi obrazložili z nekaj primeri. Merilna tehnika v elektroniki zavzema vedno večji razmah. Od enostavnih merilnih instrumentov v preteklosti, so sodobni vedno bolj zapleteni, sestavljeni iz nešteto delov, logično povezanih, ki nam omogočajo meritve z raznih veličin, z vedno večjimi točnostmi. Nedostatek elektronskih instrumentov pa je, da se pokvari, da s časom pade točnost in zato je potrebno to sodobno elektronsko merilno opremo redno kontrolirati in po potrebi tudi popraviti, kar pa je možno le s specialno merilno opremo in normalnimi ter dobrimi strokovnjaki, ki morajo biti specializirani za svoje področje dela. To pa je praktično nemogoče, če je vzdrževanje prepuščeno samo sebi in posamezni strokovnjaki ali tudi ne, ki so usposobljeni za razvojno ali proizvodno delo občasno umerjajo in popravljajo električno merilno opremo. Iz prakse vemo, da se tak stroj (Dalje na 6. strani)

DOGOVOR NA SESTANKU DELEGIRANIH PREDSTAVNIKOV DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ PODJETIJ »ISKRA«, RADIOINDUSTRIJA ZAGREB IN »RUDI ČAJAVEC«, V PREDVORU DNE 11. NOVEMBRA 1966

1. Predstavniki družbeno-političnih organizacij ISKRA, RIZ in RUDI ČAJAVEC ugotavljajo, da kolektivni in njihove družbeno-politične organizacije niso informirane in vključene v dosedanje delo na integraciji.

Strokovni razgovori o integraciji se nahajajo v fazi, ko bi kolektivni morali biti informirani o dosedanjih vloženi naporih na tem področju, ter o doslej dogovorjenih in spornih vprašanjih integriranja.

Strokovne komisije morajo biti pri nadaljnjih prizadevanjih intenzivirane pri svojem delu, istočasno pa bi morale bolj izražati voljo kolektivov.

Vključevanje kolektivov v odločanje o posameznih vprašanjih tudi pred zaključkom dela komisij, daje večje garancije za uspeh integracijskih procesov.

2. Znotraj vsakega kolektiva je občutiti različna pojmovanja o integriranju, začeti od zagovornikov »politične integracije« za vsako ceno, pa do stališč, ki odklanjajo integracijo, v kolikor bi se izgubil tudi le del dosedanje lastne proizvodnje brez ozira, kaj se za to dobi v zamenjavo.

Predstavniki družbeno-političnih organizacij smatrajo, da je treba podpirati mišljenja, ki izhajajo od osnovnih principov: polna centralizacija samoupravljanja in razdelitve v zaokroženih tehnološko-ekonomskih celotah. V programih razvoja in proizvodnje je treba zaščitati

jasno perspektivo razdelitve artiklov s tem, da ne bo nihče oškodovan v korist drugega, odpreti pa je treba tudi »v vertikalne integracijske procese« po istih tehnologijah znotraj združenega podjetja. Odnosi med deli združenega podjetja morajo biti zasnovani na čistih ekonomskih računih.

Smatramo, da bodo taki principi integriranja omogočili in pospešili integracijske procese na planu elektronske industrije Jugoslavije, s tem v zvezi pa tudi vključevanje v mednarodno delitev dela.

3. Če se samoupravni organi in družbeno-politične organizacije ne bodo pravočasno in samostojno vključile v priprave za integracijo, obstaja možnost, da bodo notranje sile kolektivov nepravilne za dejansko sprejetje integracije, družbeno-politični forumi pa bi pomenili samo transmisijo za prenašanje tolmačenja sklepov strokovnih služb in kolektivov.

Glede na ta sklep smatrajo predstavniki družbeno-političnih organizacij za neobhodno:

a) da odgovorni vodje predložijo svojim kolektivom poročila o doslej doseženih rezultatih ne glede v kateri fazi dela se trenutno nahajajo, in da objavijo tudi spornih vprašanj z obrazložitvami, kakšna stališča in katere razloge za taka stališča zastopa v razgovorih poedino podjetje.

Prvo zadevno poročilo je treba oddati najkasneje do

20. novembra, nato pa je treba kolektive sproti obveščati, in to vsakih 15 dni o nadaljnjem delu na integraciji.

b) Vsaka od družbeno-političnih organizacij mora na najboljši način organizirati seznanjanje svojega članstva in vsega kolektiva tako, da bo čim širši krog članov kolektiva vključen v razglabljanje in odločanje o integraciji med temi podjetji.

Pri uresničevanju teh akcij se priporoča izmenjava informacij v različnih formah, vključno tudi medsebojne sestanke predstavnikov družbeno-političnih organizacij, da

Razglas

ISKRA — TOVARNA ELEKTRIČNIH MERILNIH INSTRUMENTOV OTOČE

KADROVSKA KOMISIJA

razglaš

naslednji dve prosti delovni mesti:

KVALIFICIRAN ELEKTROMECHANIK

Pogoji:

Kvalificiran elektromechanik s 3-letno prakso v merilni tehniki. Kandidat mora biti prost vojaščine.

Osební dohodek je zagotovljen po Pravilniku o delitvi osebnega dohodka tovarne. Razpis velja 15 dni od dneva objave.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in spričevalom o zaključnem izpitu ter potrdilom o zahtevani praksi sprejema kadrovska komisija tovarne.

Iskrina tovarna v Otočah pri Podnartu na Gorenjskem je znana po električnih merilnih instrumentih. Čedalje večji poseg samoupravnih organov v delo in življenje kolektiva se odraža v nenehnem prizadevanju za čvrst in soliden strokovni kader. Na sliki: iz »producerske« otoške tovarne

Vsa pozornost varnosti pri delu

Ce bežno pregledamo nesreče pri delu v tovarni električnih aparatov, lahko ugotovimo, da je bilo v letošnjih devetih mesecih sorazmerno manj nesreč, kot v istem obdobju lanskega leta. Kljub temu pa ne smemo biti zato manj pozorni, kajti nesreča

se lahko primeri prav takrat, ko bi jo najmanj pričakovali.

V »Aparatih« je bilo do letošnjega oktobra 35 nesreč pri delu, oz. 10 manj kot lani. Pri delu na strojih je bilo 8 nesreč, pri notranjem transportu 9, ostale nesreče pa gredo na račun padcev, ubodov, urezov s pločevino in drugo. Največ je bilo poškodb na rokah, nogah, očeh in na glavi.

Med poškodovanimi je bilo največ — 15 — nekvalificiranih delavcev, polkvalificiranih 6, kvalificiranih 4 in 5 visokokvalificiranih delavcev.

Pri nesrečah pri delu vodijo moški. Skupno je bilo zaradi teh nesreč izgubljenih 428 delovnih dni, oz. izplačanih bolnišnin v znesku 1.167.044 starih dinarjev.

Da je bilo pri delu na strojih sorazmerno malo nesreč, je dokaz, da je bila pozornost do varnega dela zlasti usmerjena na strojno delo, nekoliko zanemarjena pa pri drugih delih. Zato bi vodstveni delavci morali v bodoče posvetiti več pozornosti podrejenim, da bodo le-ti bolj skrbeli za varno delo.

Vprašanja in odgovori

VPRAŠANJE: V našem glasilu večkrat zasledimo naziv podjetja R. CAJAVEC Banja Luka, RIZ Zagreb itd. V zadnjem času pišete o pripravah integracije ISKRA—RIZ—R. CAJAVEC. Za kratko RIZ vem, da je to Radioindustrija Zagreb, dočim pa mi naziv »R. Cajavec« pove le neko ime, ne vem pa zakaj se to podjetje tako imenuje. Prepričan sem, da bo uredništvo na to vprašanje kmalu odgovorilo.

L. K. Kranj

ODGOVOR: Rudi Cajavec je narodni heroj. Zakaj si je tovarna v Banja Luki nadela to ime, bo razumljivo iz naslednjega sestavka:

Rudi Cajavec je bil rojen 1. 4. 1911, v Zgoščah pri Kaknju. Studiral je pravo. Kot mladinec in kasneje kot oficir — pilot v Mostarju, je bil vedno v naprednih vrstah. Bil je tudi član KPJ, zato je ob vstaji jug. narodov vedel kje mu je mesto. Trojica letalcev je čakala ugodno priliko za prelet na svobodni teritorij, medtem pa je bila tesno povezana s partizanskimi kurirji. To priliko je Rudi Cajavec izkoristil 21. maja 1942, ko je kot pilot dobil nalogo, da z aerodroma v Banja Luki prenese z letalom Brege-19 pošiljko municije in hrane za Gornjo Sanico. Z njim je odletel tudi mehanik Miša Jazbec.

Tisti dan, t. j. 21. maja 1942, sta se spustili na improvizirani aerodrom »Unije« pri Prijedoru dve letali: eno je vodil Franjo Kluz (tudi narodni heroj), drugo pa Rudi Cajavec, kjer so jih pričakovali komandant operativnega štaba za Bosansko krajino in drugi. Tam so izbrisali oznako NDH in vstavili peterokrako zvezdo.

4. junija 1942. leta je Rudi Cajavec dobil nalogo, da leti nad Banja Luko, odvzame letake, s katerimi so bili pozvani domobranci naj preidejo k partizanom, ki so se pribli-

ževali Banja Luki, hkrati pa naj z bombami uniči kasarne in aerodrom. Sovražna protiletalska avionska baterija ga je takoj zasula z ognjem. Zaveš, da bo prihranil partizanom težke borbe in rešil mnogo življenj, mu je dala moč, da je neustrašeno posegel v boj. Med uspešnim bombardiranjem je naenkrat začutil, da je ranjen. Takoj je obrnil avion proti osvobodjenemu ozemlju in zasilno pristal pri Klasnici, nedaleč od Banja Luke, misleč, da so v bližini partizani. Ko je poizkusil, da se izvleče iz aviona, je naenkrat zagledal četnike. Takoj je vedel, da je izgubljen; odprl je ogenj iz avionskega mitraljeza in v tej neenaki in junaški borbi izgubil življenje.

Njegova predanost boju za osvoboditev je postala legendarna. Se danes po tolikih letih ne morejo pozabiti njegovega junaštva, predanosti partiji in NOV, kamor je prišel z vsem svojim srcem, da pomaga narodu pri osvoboditvi od okupatorja in da častno umre za svetlo bodočnost mladih pokolenj.

Vse to je upošteval kolektiv v Banja Luki, ko je iskal ime za svojo tovarno. Narodni heroj Rudi Cajavec, ki je padel v borbi za njihovo mesto, jim je postal simbol vsega dobrega, neustrašnega, naprednega, in prav zato nosi banja-luška tovarna ime »RUDI CAJAVEC«.

ABC

DOPISUJTE V »ISKRO«!

»Zakon 1000«

Objavljamo zanimiv članek izpod peresa novinarja pariškega »Réalites«, Alaina Schifres-a, ki vsebuje pogovor s slavnim avtorjem Parkinsonovih zakonov, vseučilišnim profesorjem svetovnega slovesa Cyrilom Northcoteom Parkinsonom. Članek smo nekoliko skrajšali, vendar upamo, da bo za bralce še vedno dovolj zanimiv. Prosimo, da pa vseh besed, ki sta jih izrekla novinar in prof. Parkinson ne vzamete čisto dobesedno.

V času druge svetovne vojne je obstajal v Angliji Glavni štab Royal Air Force (Kraljevskih zračnih sil), v katerem se je delalo s polno paro. Štabu so načelovali: general, polkovnik, podpolkovnik in major.

Nekega lepega dne je general odpotoval: vsakodnevno delo se je zmanjšalo za 25 odstotkov. Konec tedna je podpolkovnik zbolel in tedaj je major opazil, da je že eno uro po zajtrku opravil vse svoje delo. 75 odstotkov posla je šlo na račun izmenjave pisem, sestavljanja priročnikov in pošiljanja pripomb zaradi slabega stila v

pismih in priročnikih.

Major se je pisal Cyril Parkinson. Prav tisti čas je odkril, kako se birokrati medsebojno obremenjujejo z delom. Iz te ugotovitve, podprte s pravilom: »Birokrat želi pomnožiti svoje podrejene, ne pa svoje tekmece!« je nastal 15 let pozneje slavn Parkinsonov zakon. Ta zakon pojasnjuje nepriznani biološki pojav: celično delitev upravnih organov.

Vprašanje:

Profesor Parkinson, preučevanje fenomena birokracije vam je omogočilo, da odkrijete vaš četrti zakon, ki je povzročil pre-

cejšen odmev. Ali nam lahko točneje definirate njegovo naravo?

Odgovor:

»Četrti Parkinsonov zakon se imenuje ponavadi »Zakon 1000«: vsaki organ vladni, industrijski ali vseučilišni, katerega administrativna skupina doseže ali prekorači tisoč oseb, ne potrebuje za svoj obstoj in lastno vzdrževanje nobene druge dejavnosti in ne zaposlovanje druge kategorije osebja. Administracija zadostuje sama sebi. Lahko živi od lastnega posla: to je administracija zaradi administracije.

Gre pravzaprav za splošni prirodni zakon, kakršen je tudi zakon težnosti. Lahko ga preverimo, primerov je v izobilju. Navedel bom tistega, ki mi je rabil kot izhodišče v mojih raziskavah. Za časa zadnje vojne je bila nemška organizacija Krupp koncentrirana na področju

Essena. Tovarne so bile razsute okrog mesta, v samem mestu pa je bil glavni štab Friedricha Kruppa, v katerem je bilo zaposlenih morda dva tisoč oseb. Ko so bile uničene vse tovarne in ko je bila celotna Kruppova organizacija razbita, je tistih 2000 nameščenecv v glavnem stanu delalo s prav takšno prizadevnostjo, kot pred vojno: proizvodnja je padla na nullo, toda delo administracije se ni zmanjšalo niti za las.

Od tedaj je Krupp reorganiziral svoje tovarne. Danes ima 200.000 delavcev, a vodilna grupa šteje 250 oseb.

Kako bi potemtakem lahko določili idealno število osebja nekega glavnega štaba ali administracije?

»To je povsem nemogoče. Vsako podjetje, vsaka organizacija ima svoje lastne potrebe in določene karakteristike. Lahko samo trdim, da je tisoč nameščenecv preveč. Vse, kar je nad tisoč, se spreminja v nevarnost.

Nasprotno pa lahko točno ugotovimo, kdaj postane ne-

ko podjetje preogromno. Tešute okrog mesta, v samem mestu pa je bil glavni štab Friedricha Kruppa, v katerem je bilo zaposlenih morda dva tisoč oseb. Ko so bile uničene vse tovarne in ko je bila celotna Kruppova organizacija razbita, je tistih 2000 nameščenecv v glavnem stanu delalo s prav takšno prizadevnostjo, kot pred vojno: proizvodnja je padla na nullo, toda delo administracije se ni zmanjšalo niti za las.

Rekli ste »razsip«. Po čem se lahko vidi, da gre neka javna ali privatna organizacija po poti navzdol?

»Poglejte zgradbo, v kateri je nameščena. Če je ta zgradba čisto nova, prelepa, potem je to očiten znak, da je ta institucija na poti da propade. Tam kjer misli obiskovalec, da vidi prizorišče pomoljenih cevi, je japonski vrt. Tisto kar je podobno pisarijam s kredjo po zidu, so freske znanega umetnika. V določeni organizaciji, posebno v letih neposredno po njeni ustanovitvi, so vsi ljudje zelo dinamični, kreativni in nihče nima časa da bi se zanimal za dekor. Največja dela so bila izvršena v improviziranih zgradbah in barakah v času vojne. Potem ko je velika naloga opravljena in ko navdušenje splahne, potem šele imajo

Delovni kolektiv tovarne radijskih sprejemnikov v Sežani je globoko pretresla žalostna vest, da je kot žrtev prometne nesreče, tragično izgubil mlado življenje marljivi sodelavec Marjan Fonda.

Petega novembra je z avtobusom potoval v Izo- lo zaradi radijskih kaset, toda pri Dekanih je prišlo do težke prometne nesreče, v kateri je pokojni Marjan Fonda zadobil takšne poškodbe, da jim je podlegel. Komaj v 32. letu starosti, ga je pretragična smrt iztrgala iz njegove družine in delovnega kolektiva, kjer ga bodo ohranili v trajnem spominu.

Marjan Fonda je bil kot prevzemni kontrolor radijskih kaset marljiv, predan in vzoren sodelavec, hkrati pa skrben mož in oče svoji bolni ženi in otrokoma, ki ga bodo močno pogrešali.

Celotni kolektiv ga je spremil na njegovi zadnji poti, za njegovo užalosteno družino, ki živi v težkem gmojnem položaju pa je zbral 200.000 starih dinarjev. Upravni odbor tovarne pa je vdovi pokojnika odobril pomoč v znesku 100.000 S din.

Na račun detajlistične prodaje v sestavu naše prodajne organizacije se slišijo od časa do časa različna mnenja in pripombe. Malo dobrih, več slabih. Pri vsem tem pa je vzpodbudno to, da se je ta del prodaje končno le znašel »na rešetku«, to se pravi, da se nekdo zanima tudi za to prodajno področje; nekdo, ki se bo morda le poglobil v način in vsebino dela maloprodajne organizacije, ki je nedavno dobila tudi status napol samostojne enote.

Kadar govorimo o detajlistični prodaji, mislimo ponavadi na ljubljansko prodajalno, ki je, razumljivo, najbolj na očeh in ki je neke vrste eksperimentalni center za druge prodajalne izven republiških meja. Ta prodajalna je deležna tudi največ kritičnih pripomb. Nič čudnega, saj so ljudje in blago v njej 24 ur pod nehnim opazovanjem in kontrolo javnosti, ki se ji ni moč izogniti. Občasne kritike, ponavadi enostranske in subjektivne, jemlje prodajno osebje kot dobronamerne, saj vsebuje vsaka od njih tudi del resnice. Sodimo pa, da bi vsaj polovica očitkov odpadla sama po sebi, če bi zgrabili zlo pri korenini ter se resno vprašali: Kaj pravzaprav predstavlja ta naša trgovska postojanka, ki ima tako imenitno lokacijo sredi mesta, res reprezentativne prostore in nosi naziv »industrijska prodajalna«?

Če vzamemo v pomoč strokovno knjigo, ki govori o vrstah trgovine, bomo izvedli, da je industrijska prodajalna posebna zvrst prodajnega aparata, ki skrbi za to, da pride blago od proizvajalca do končnega potrošnika po direktni, najkrajši poti, brez vmesnih posrednikov. To pomeni tudi, da je dobro založena s proizvodi svojega matičnega podjetja in da je v vsakem primeru cenejša od trgovin navadnega tipa, za katerimi ne stoji močan proizvodni potencial.

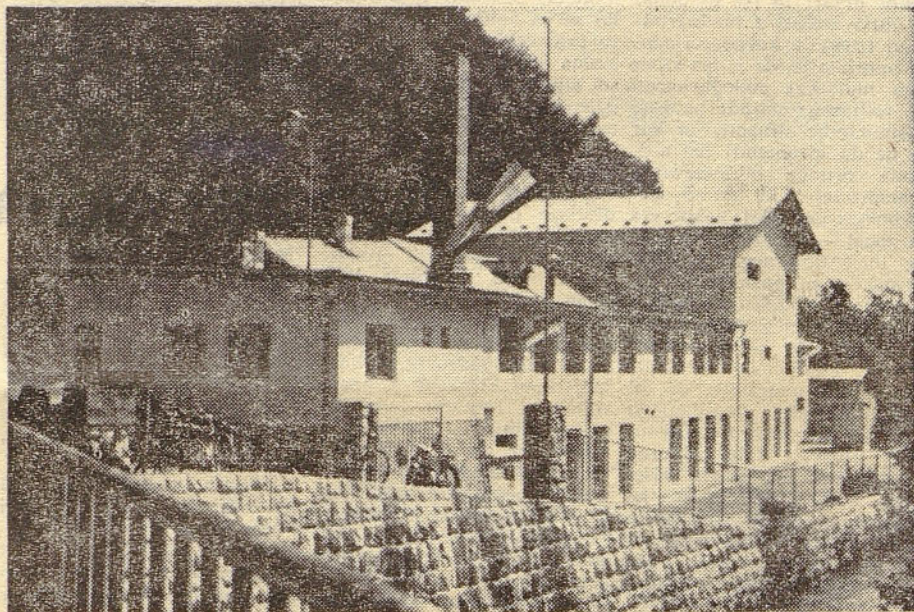
Teorija trdi nadalje, da so takšne industrijske prodajalne dragoceno orožje v rokah prodajalca, s katerim drži v šahu trgovce in posrednike, če jim preveč zrastejo apetiti v škodo proizvajalca in tudi končnega porabnika. Kot take uživajo (teoretično) močne simpatije kupcev, ki jih zaradi te njihove pozitivne vloge na tržišču (zopet teoretično) nagrajujejo z večjim obiskom in prodajnim prometom prodajaln.

Tako pravi teorija, praksa

pa, ki jo krotovičijo razne forme in reforme, pa je to poslanstvo industrijskih prodajaln zmaličila in jo zapletla v nerešljiva nasprotja. Eno od takih »nerešljivih« nasprotij je to, da so nekateri naši izdelki v naših prodajalnah dražji kot pri konkurenci, ki jih pri nas kupuje. Naj mi globlje poučeni ljudje očitajo komercialno nezrelost, toda so stvari, zaradi katerih filmski junaki posežejo po revolverju, razborit komercialist pa po telefonski slušalki. Dejstvo je, da nas taki pojavi puščajo hladne in nemočne, da bi se izmotali iz obilice trgovskih instrumentov za vsako ceno in ne uganjali javnih nesmislov v imenu logike, poštenja in imena, ki ga nosi naš lokal.

Vzrokov za takšno trgovsko malokrvnost je več; mnogi od njih so pokriti s plaščem tradicije in poslovne tajnosti. Eden od njih pa je nenehno prisoten v dejavnosti maloprodajne mreže in datira še iz časov administrativnega upravljanja v našem gospodarstvu. To je duh distribucijskega poslovanja, ki se je zaradi različnih okoliščin obdržal v industrijski trgovini prav do današnjih dni. Distribucijska miselnost, ki sta jo podpirala monopolizem in carinska zaščita, še danes neopazno vlada v vsebini in stilu dela maloprodajnega aparata. Toliko bolj, ker se tudi centralna prodajna organizacija prepočasi vživlja v dejstvo, da nam pred očmi raste močna konkurenca v

(Dalje na 6. strani)

Iskrin obrat urnih mehanizmov v Lipnici pri Kroplu izredno presega predvideni plan. — Slika kaže poslopolje obrata z vzhodne strani

Ijudje čas, da gledajo okrog sebe.

Vi ste med drugim ustanovitelj nove znanstvene discipline, ki ste ji dali ime »komitologija«. Kaj razumete pod tem?

»Komitologija je ena od bioloških ved. Kot pove njeno ime, so predmet njenega preučevanja komiteti (odbori), ne glede na to, če gre za javno ali privatno organizacijo, vladni urad ali gospodarsko zbornico.

Odbor sestoji v začetku svojega aktivnega življenja ponavadi iz pet članov. V poslovnem življenju zadostujejo lahko samo trije. To je minimalna številka, ker z manj od treh članov ni mogoče odrediti predsednika in tajnika, in imeti k temu še odbor. Najpogostejše je število petih članov: eden ali dva člana sta lahko odsotna, odbor pa se navzlic temu lahko sestane in imeti kvorum treh.

Vendar pri tem številu se je težko ustaviti, ker obstajajo ljudje, ki sodijo, da imajo pravico priti v odbor. Ti ljudje so nesrečni, če niso

v njem zastopani: kritizirajo odbor, pravijo da slabo dela in da ni učinkovit. Najbolj razprostranjen način za prenehanje teh kritik (uporablja se v Franciji, Angliji in ZDA) je ta, da se poborniki takšnih kritik pokličejo v odbor.

Odbor se na ta način širi na šest, sedem, osem, enajst, trinajst članov. Širjenje se ustavi na točki ki sem jo imenoval »koeficient neuspešnosti«, a izražen je v enačbi

$$X = m^0 (a - d) \\ y + p Vb \\ y + p Vb$$

(m je povprečno število prisotnih članov, »a« število članov, ki so pod pritiskom grupe, »a« povprečna starost članov, »d« razdalja v centimetrih med dvema najbolj oddaljenima članoma, »y« potrpljenje predsednika po Peabodyjevem sistemu, »b« krvni pritisk treh najstarejših članov, izmerjen kratek čas pred začetkom seje). Ta številka se giblje med 19 in 23. Ko je »koeficient neuspešnosti« dosežen, tvori pet prvotnih članov ožji odbor. Ta odbor se imenuje ponavadi

izvršni odbor. Ta se sestaja pred glavnim odborom in sklepa vse potrebno. Izvršni odbor se nato razširi na 6, 7, 8, 11, 13 članov in vse se začne znova. To je večni naravni cikel.

V vašem biološkem preučevanju družbenih teles ste govorili tudi o seksualnosti. Mar se zares lahko reče, da imajo podjetja seksualno življenje?

»Seveda«. Po Kinseyevem poročilu vemo, da imajo industrijske organizacije svoj spol. Lahko opazujemo, kako prihaja do združevanja takšnih organizacij in kako je v procesu teh združevanj ena od organizacij moški, a druga ženska. Čez nekaj časa odkrijemo čredo majhnih organizacij, ki so plod združevanj, mo opazovati matično hišo. V ženski organizaciji je zgradba korektna, malce krhka; v svojem vsakdanjem obnašanju — introvertna (zaprta sama vase). Moško podjetje pa, narobe, mnogo manj skrbi za svojo zunanost: organizacija je tu usmerjena proti zunanemu svetu. Vztrajam pri trditvi: za mladega,

ambicioznega človeka je zelo važno, da začne življenjsko pot v dobrem podjetju, to je v moškem podjetju.

V svojih delih ste posvetili zares veliko skrb mladim, ambicioznim ljudem. Kakšen svet bi dali mladeniču, ki nestrpnost čaka, da bi uspel?

»Jasno, začeti mora tako, da se poveže z neko zelo ugodno družino. Poišče naj ustreznega tasta, pri tem pa mora čisto pozabiti zunanost mladih deklet, ker one niso važne. Predmet iskanja je tast. Končno pa ima le-ta lahko tudi več hčera in v tem primeru lahko izbira.

Na koncu koncev ste oženjeni in vaš tast ne želi imeti preveč siromašnega zeta. To bi škodilo njegovemu ugledu. In tako mora izkoristiti ves svoj vpliv, da bi vam našel pristojno mesto. To je prvo, zelo koristno pravilo.

Drugo pravilo je »pravilo anonimnosti« ali »biti brez porekla«. Če ste mladenič, izgubljen v najsritejšem delu podjetja in imate ideje, se spomnite, da ni dobro imeti

ideje. Nekdo bi lahko odkril vaše ambicije in vam preprečil načrte. In če vaše ideje ne bodo uspešne, vas bodo imeli za spletkarja najslabše vrste. Potemtakem je najbolje, da vaše ideje vbijete v glavo nekemu podpredsedniku, da mu pripisete vse zasluge in da dosežete, da le-ta pozabi, da je bila ideja v začetku vaša. Imeli vas bodo za zelo koristnega in v zadostni meri oropanega vsake iniciative. Pot vam je odprta. Nekega dne lahko postane človek »številka dve« v podjetju.

Toda, ostaja še tisto najtežje: kako se iznebiti »človeka številka ena« in zavzeti njegovo mesto?

»Dolgo časa sem premišljeval, da bi bil najboljši način — uporaba zračne nevarnosti. Predsedniku je treba pojasniti, kako nujno potrebno je, da prisostvuje za dva dni važni konferenci v Rimu, potem tri dni pozneje v Stockholmu, na vsak način pa se mora udeležiti važne mednarodne seje v Londonu. Velike temperaturne razlike, nagli odhodi na jug,

Tovarna električnih aparatov Ljubljana, Savska cesta 3

razglaša

naslednja prosta delovna mesta za:

1. skupinovodja lakirnice
2. VK orodjarja
3. priučenega ličarja

POGOJI:

za zasedbo delovnega mesta 1. VK ličar in najmanj 5-letna praksa;

2. poklicna šola in najmanj 5-letna praksa;

3. priučen delavec za industrijsko lakiranje.

Za zasedbo delovnih mest je določeno poskusno delo.

Pismene ponudbe sprejema kadrovski oddelek do 25. 12. 1966.

Maloprodaja ...

lastni državi in da se bomo že jutri srečali z mednarodnimi trudi in korporacijami. Razumljivo je, da je pri vsem tem marsikaj podedovanega in vsiljenega zaradi splošne gospodarske situacije in kar se ne da spremeniti čez noč. Toda primer obravnavanja maloprodaje, ki mimo nestrpnega prodajalca, kakor več in znaš! — ni uživala posebne in trajne nege, priča o nezadostnem posluhu za dogajanja na tržišču in podcenjevanju javnega mnenja.

Res je, da se v sedanji splošni ekonomski krizi ne da veliko napraviti, da bi spravili našo detajlistično prodajo na pravi tir. Obstojča situacija daje trenutno prednost kampanjskim poslom. Toda o prvi priliki, ko zajamemo sapo, bi kazalo vzeti v roke (mimo verjetnostnega računa) tudi tisto dolgočasno teoretično knjigo, se poučiti in pričeti znova. Če ne zaradi drugega, zaradi čiste vesti!

Da ne bo zamere, je treba reči, da se tudi na področju maloprodaje nekaj premika, morda celo na boljše, kajti skromni maloprodajni dinar je navsezadnje le otipljiva

moneta, posebno v situaciji, ko se za velikimi posli skriva tudi velik riziko in potencialna izguba. Na programu so določene akcije, ki bodo dale nov polet prodajnemu osebju v naših trgovinah, ki je do sedaj nemočno čakalo za puli in po sili razmer zagovarja marsikatero spodrselja proizvajalcev — in ne samo njih. Govori in razmišlja se o kreditni prodaji, o izvajanju posebnih akcij izven stalnih lokalov, o elastičnejši politiki cen in večji opolnomočenosti prodajalca na svojem področju, o boljšem kontaktiranju s proizvodnimi enotami, skratka, nekaj čemur bi lahko rekli »skok čez pult«. — Toda o vsem tem drugič, ko bo mogoče napisati kaj stvarnega. Dogodki se vrsfe z bliskovitostjo naglico in kmalu bo mogoče ugotoviti, ali je bil dan dejanski znak za tek, ali pa se je nekemu po nesreči sprožila startna pištola.

In še nekaj, da se bomo prav razumeli: ne kaže zanemariti tisti južni pregovor, ki pravi, da se prašič ne začne, pitati en dan pred božičem!

Ljubo

iz sončnih predelov v snežne viharje, vse to bo odlično učinkovalo. Predsednik bo začel razmišljati, ali ni že prišel čas, da gre v pokoj.

Toda danes takšen postopek ne daje uspeha. V biologiji naletimo na pojav postopne imunosti pri insektih. V prvem letu insekti, ki pridejo v dotiko z strupom, pravzaprav niso bolni, temveč samo nekako užaloščeni. V drugem letu jim strup postane navada. Tretje leto ga vzljubijo in četrto leto — kot da se vprašujejo, ali bi sploh mogli živeti brez strupa. Isto se dogaja z ljudmi »številka ena«. Potovanja postanejo nekaj povsem navadnega. Predsedniki so imuni.

Torej, kaj storiti?

»Edino rešitev vidim v uboju. Obstaja tudi neka metoda matematikov, strokovnjakov za organizacijo kompjuterjev (elektronskih računalnikov). Dotedanjega predsednika je treba napasti nepri-

čakovano. On mora občutiti strah in spoštovanje pred znanostjo in trgovskimi šolami. Toda to je, po svoji vsebini, samo drugačen način umora.»

Ali se strokovnjaki za organizacijo ne morejo izkoristiti še kako drugače, a ne samo kot sokrivci pri umoru?

»Vsekakor. V večini primerov predložijo strokovnjak po mesecu dni preučevanja na licu mesta načrt štednje. Potem v trenutku ko odhaja, svetuje, da se ustanovi odedelk svetnikov za organizacijo. In potem lahko opazimo, da denar, prihranjen s pomočjo štednje, lahko v glavnem pokrije stroške novega oddelka za preučevanje delovnih metod.»

(Tako Parkinson. In po Prešernu: »Mar ni to, Črtomir, podoba tvoja...«).

Prevedel in priredil za objavo L. M.

Delo oddelka za meritve in servisa ZZA v okviru ...

(Nadaljevanje s 3. strani)
kovnjak niti ne poglobi v delo niti ne more umeriti instrumenta, ker nimamo boljšega na razpolago, po drugi strani pa tako delo mnogo več stane, ker se porabi veliko več časa.

Znano je pravilo ekonomike ter kvalitete, da zahteva vsaka proizvodnja specialiste, kjer vsak opravlja svoje specializirano delo. To velja za vse, za kmetovalce, obrtnike, malo ter veliko serijsko proizvodnjo itd.

Z razliko od individualnih proizvajalcev je potrebno v industriji deliti delo poleg specialnosti še na ljudi ter ga časovno usklajevati.

Kot primer bi s številkami primerjali naše delo. ISKRA in ZZA imata 12 enot z elektronsko merilno opremo (el. voltmetre, osciloskope, generatorje, el. števece itd.). Povprečno poseduje vsaka enota približno 100 instrumentov, katere je potrebno vzdrževati to je popravljati in kontrolno umerjati. Pri tem seveda ni-

so mišljene male okvare (prekinjen dovodni kabel, pregorela varovalka itd.), kar lahko popravi obratni električar.

Po naših večletnih izkušnjah se pokvari letno 25 % instrumentov. Od skupnega števila 1200 instrumentov, katere ima združeno podjetje Iskra jih bo torej treba popraviti 300. Povprečno se porabi za eno popravilo 2 dni, to je 16 ur, skupno torej 4800 ur, kar zaposluje tri ljudi. Pri popravilu in umerjanju se rabi merilni instrumentarij (voltmeter, ampermeter, generatorji, osciloskop, merilniki frekvenc, LRC itd.) skupna vrednost teh instrumentov pa je ca 15.000 \$. Če hoče vsaka enota opravljati servis sama, potrebuje 1 strokovnjaka in vso merilno opremo. V primeru, da opravljamo mi kot strokovna služba popravila, rabimo 3 ljudi in za 15.000 \$ merilne opreme, v obratnem slučaju bi potrebovali v ISKRI 12 ljudi in 12 krat 15.000 \$, kar

je 180.000 \$. Če računamo amortizacijo merilne opreme 5 let in da mora vsak delavec doseči bruto dohodek 40.000 N din, stane v prvem primeru vzdrževanje vsake enote ISKRE 14.000 N din, v drugem primeru pa 77,50 N din. Skupno podjetje ISKRO stane vzdrževanje 5 krat več če je razbito po delovnih enotah. Drugi, slični primer je redna kontrola merilne opreme. V merilnici je potrebna specialna merilna oprema (normale in standardi napetosti, upora, kapacitivnosti, induktivnosti, frekvence itd.) ta oprema je najmanj 5-krat dražja od običajne.

Poleg tega je potrebno visokokvalificirano osebje. Če bi naredili isti obracun kot za servis, bi ugotovili, da so številke približno 3-krat večje in bi znašali skupni stroški 15-krat več če bi bila ta dejavnost razbita po proizvodnih enotah.

To sta bila samo groba računska primera sta pa še dva faktorja, ki v velikoserijski proizvodnji morda še več pomenita, to sta čas in kvaliteta.

Popravilo oziroma meritev bo izvršena mnogo preje in kvalitetno, če bo to opravil strokovnjak, ki ima za to delo prakso in potrebno delovno okolje.

Z ustanovitvijo združenega podjetja ISKRA bi bilo logično, da se skuša delo specializirati in z vsemi sredstvi omogočiti delo posameznim združenim enotam. Toda v resnici je popolna nezažrtost, ali pa se jim celo onemogoča delo. Ta težnja pa je morda celo pravilna, če se ne želi samostojnega združenega podjetja ISKRA, temveč združenje malih obratov, ki bodo slej ko prej postali pomožni obrati raznih večjih podjetij. Dobro bi bilo, da bi se ljudje, ki so se odločili da vodijo ali so bili postavljeni da vodijo združeno podjetje ISKRA, izjasnili, katero smer zastopajo, ali samostojno ISKRO ali podrejeno ISKRO. Za ljudi, ki delajo v ISKRI bi bilo mnogo lažje, če bi bili ti dve stališči jasni, saj se ne bi zaletavali v zid. Večina jih je namreč za samostojno ISKRO, kar je logično, saj je le v tem smisel združitve.

K članku bi dodali še naslednje: dne 13. 10. smo poslali vsem obratom združenega podjetja ISKRA dopis, s katerim smo želeli dobiti podatke v zvezi z našim delom za naslednje leto. Do danes 7. 11. 1966, to je po 1 mesecu, smo dobili pozitiven odgovor samo iz ISKRE, tovarne usmerniških naprav, Novo mesto. Od vseh ostalih podjetij ISKRE pa ni niti odgovora. Cudi nas in se vprašujemo, ali je res naše delo tako nepomembno in omalovažujoče za ISKRO, ko se za naše delo zanimajo razna podjetja po vsej Jugoslaviji in tudi v inozemstvu.

Sestav samoupravnih organov ...

(Nadaljevanje z 2. strani)
dohodkov lahko zaključujemo, da v DS sodelujejo delavci, ki zasedajo višja do najvišjih delovnih mest, saj je le 1 član DS ZP na povprečnem osebnem dohodku v podjetju, vsi ostali imajo od povprečja višje osebne dohodke.

Končno spadajo člani DS ZP med bolj izkušene, saj imajo povprečno dobo — delovno čez 18 let; pod 5 let skupne delovne dobe ima le 7 članov, nad 25 let pa kar 8 članov DS. Dodatno informacijo k skupni delovni dobi daje dolžina pripadnosti Iskri. Povprečno 15,5 let so člani DS tudi člani Iskre; do 5 let delovnega staža ima 15 članov, a nad 15 let pa 12 članov.

Na izkušnost v samoupravi lahko sklep. iz pogostega članstva v samoupravnih organih, le 8 članov doslej ni sodelovalo v samoupravnih organih, medtem ko so ostali že sodelovali, mnogi med njimi v DS na nivoju podjetja, tovarne ali delovne enote, veliko med njimi je sodelovalo po večkrat na vseh treh omenjenih nivojih.

Na nivoju podjetja je 11 članov sodelovalo doslej 1 krat, 5 članov 2 krat in 3 člani 3 krat.

Se pogostejše je sodelovanje v DS posameznih organizacij; po 1 krat je sodelovalo 12 članov, po dvakrat 11 članov, po 3 krat 4 člani po 5 krat 5 članov in celo 3 člani več kot petkrat.

V delovnih enotah je sodelovalo manjše število članov — po večini organizacij so v DS v delovnih enotah mlajšega datuma — vendar pa jih je 8 sodelovalo 1 krat, 2 člana pa 2 krat itd.

Mnogi delavci so tudi več-

krat sodelovali v UO, najčese po organizacijah — 16 me dnjimi, nekateri tudi po večkrat — prav tako na nivoju podjetja pa tudi v upravnih odborih delovnih enot. Pretežno imajo člani DS ZP Iskra Kranj za sabo dolgo samoupravno prakso.

Veliko članov je tudi aktivnih družbeno političnih delavcev.

V celoti je DS ZP Iskra Kranj izrazito izbran, pozitivno selekcioniran vzorec najkompetentnejših delavcev.

SESTAV

UPRAVNEGA ODBORA

UO je sestavljen iz 11 članov, vanj je vključen tudi gen. dir. Podrobnejši podatki o sestavu so naslednji:

Podobno kot DS ima tudi UO samo 1 ženskega člana. Starostni sestav je nekoliko nižji kot sicer 37 let in nekaj mesecev. Pač pa je kvalifikacijski sestav višji, visoko izobrazbo ima 7 članov, med njimi 4 elektro inženirjev, 1 strojni 1 kemični ter 1 ekonomist. Ostali 4 člani so s srednješolsko izobrazbo, in sicer: 1 strojni tehnik ter 1 s sred. ekonom. šolo in 2 elektrotehnika. UO je torej močno zaseden s kadri tehničnega profila.

Vsi člani UO so na zahtevnih delovnih mestih, za kar so indikativni podatki o osebnih dohodkih, saj so med najvišjimi v podjetju. Hkrati pa je treba poudariti, da je povprečna skupna delovna doba članov UO nižja kot pri DS, le 13,5 let. Prav tako imajo člani UO znatno krajšo dobo v Iskri, kljub temu pa imajo bogate izkušnje v najvišjih samoupravnih organih (na nivoju podjetja). Večina članov UO je aktivnih v družbeno političnem delu.

— an — an —

Izvillečki iz sklepov samoupravnih organov

APARATI

SKLEPI 6. ZASEDANJA DS (8. 11. 1966)

● Delavski svet je potrdil pravilnik o stimulaciji za znižanje zalog materiala in polizdelkov in hkrati naslednje spremembe:

a) V pravilnik se vključuje tudi planerji uvoznega materiala.

b) Na posamezna skladišča naj se vežejo tista delovna mesta, ki imajo direktni vpliv na stanje nekega skladišča.

Pravilnik velja od 1. decembra 1966, s tem, da dobi končno veljavo po treh mesecih postopnega uvajanja tega sistema.

● Delavski svet je potrdil pravilnik za stimuliranje nabavne službe pri nabavi materiala in delov.

Pravilnik velja od 1. decembra 1966 oziroma po treh mesecih postopnega uvajanja tega sistema.

● Delavski svet je potrdil spremembe pravilnika o tehničnih izboljšavah in racionalizacijah. Cl. 44 se spremeni in se glasi: Čista gospodarska korist v S din: do 500.000 — 20 %, od 500.001 do 2.500.000 — 10 %, od 2.500.001 do 10.000.000 — 6 %, od 10.000.001 do 50.000.000 — 3,2 %, od 50.000.001 do 100.000.000 — 2 %, nad 100 milijonov — 1 %.

Ce vrednost gospodarske koristi preseže zgornjo vrednost razpona, se razlika obračuna po naslednjem % v lestvici.

Cl. 46 se glasi:

Ce gre za posebno pomembne izume in tehnične izboljšave se odškodnina lahko poviša za največ do 50 %, tako da se ta odškodnina določi za vsak primer posebej.

● Delavski svet je odobril 4.300.000 S din za plačilo stroškov cepljenja proti gripi, ki bo opravljeno za vse člane kolektiva.

Po cepljenju bo polovico stroškov refundiral Zavod za socialno zavarovanje, Kranj.

● Delavski svet je potrdil višino nadomestil za prve tri dni bolezenskega dopusta, in sicer:

a) poklicne bolezni 100 %, b) nesreče pri delu v tovarni 100 %, c) TBC in kronična obolenja 90 %, d) ostala obolenja in nesreče na poti na delo in z dela 80 %, e) nesreče na domu 70 %, f) nega svojcev 70 %.

● Delavski svet je odobril za družbeno politične organizacije tovarne (Sindikat, Komite ZK, Komite mladine) 1.900.000 S din akontacije za letošnje leto.

Nadalje je DS odobril 100.000 S din dotacije za gasilsko dejavnost v tovarni.

● Delavski svet je pooblastil direktorja tovarne, da določi ukrepe za izboljšanje discipline v tovarni.

● Delavski svet je povišal znesek, katerega lahko raz-

poreja upravni odbor tovarne, od 100.000 na 500.000 S din.

ZAVOD ZA AVTOMATIZACIJO

SKLEPI 7. SEJE SVETA ZAVODA (3. 11. 1966.)

● Svet Zavoda ugotavlja, da je obseg osnovne dejavnosti nezadovoljiv in naroča vsem oddelkom in laboratorijem, da skušajo izboljšati razmerje med osnovno dejavnostjo in nerazvojnimi storitvami v korist razvojne dejavnosti za proizvodne organizacije v ZP.

● Svet Zavoda zadolžuje vse SDE z ozirom na poslovno poročilo o sedanjem stanju in o nalogah, ki nas še čakajo, da na svojih sejah obravnavajo vse probleme, ki so nakazani v poslovnem poročilu in z delom doprinejo k izpolnitvi gospodarskega načrta. SDE naj skupaj z vodji oddelkov pregledajo kaj je še treba storiti do konca leta in naj takoj pripravijo potrebne ukrepe, da bodo naloge res izvršene. Pri tem morajo skupne službe sodelovati po svojih najboljših močeh. Izboljša naj se tudi izvrševanje medsektorskih uslug.

● Svet Zavoda priporoča vsem SDE, da ne prekoračujejo obratovalnih sredstev, ker bo to sicer imelo za posledico težave pri izplačilu OD.

● Svet Zavoda potrjuje poslovno poročilo za razdobje januar — september 1966 z vsemi sklepi UO in s svojimi pripombami.

● Svet Zavoda vzame na znanje poročilo o sejmu »ELECTRONICA 66« in potrdi sklep UO s tem, da naj se vsi oddelki, ki imajo primerne izdelke za izvoz, vključijo v akcijo oz. aktivno sodelujejo v smislu vedno večje potrebe po deviznih sredstvih.

ELEKTROMECHANIKA

SKLEPI SPREJETI NA 10. SEJI UO (4. 11. 1966.)

● UO je sprejel predlog Splošnega sektorja za ukinitve nagrad učencem poklicnih šol in uvedbo štipendij tistim vajencem, ki se bodo po končanem poklicnem šolanju zaposlili v tovarni.

● UO je sklenil, da bo odgovorna služba v tovarni organizirala predavanja o odnosih med ljudmi v novembru dvakrat in sicer ločeno za vodilne delavce, vodje sektorjev in oddelkov ter za skupinovodje in urejevalce. Predavanja bosta med 12. in 16. uro.

● UO je obravnaval pritožbo osebja zobozdravstvene ambulante Obratne ambulante ZZA na naš dopis in sprejel sklep:

UO se v načelu strinja z vsebino dopisa Splošnega sektorja vodstvu Obratne

ambulante ZZA, ki se je nanašala na delo zobozdravstvene ambulante, ker je ugotovil, da vsebuje dobronamerno kritiko, ki lahko samo pripomore k boljšemu sodelovanju. Istočasno je ugotovil, da medsebojni odnosi med zaposlenimi v OA niso najboljši.

Splošni sektor je UO zadobil, da pošlje zobozdravstvenemu osebju kopijo dopisa, ki ga je poslal OA.

AVTOMATIKA

SKLEPI 6. REDNE SEJE DS (11. 11. 1966)

● Delavski svet je na osnovi predložene pogodbe, dalše razprave o vzrokih in pogojih kooperacijskega sodelovanja na področju brivskih aparatov s firmo BRAUN,

Frankfurt am Main in sklepa 12. seje UO, da je bila odločitev uprave tovarne pravilna, uvedbo novega programa — proizvodnjo brivskih aparatov potrdil.

Delavski svet se s sprejetjem tega sklepa zaveda, da je za izpeljavo novega programa tudi sam obvezen, toda večjo odgovornost nosijo strokovne službe tovarne, ki so na podpis omenjene pogodbe pristale in jih bo delavski svet v primeru neizpolnjevanja obvez, dolžan poklicati na odgovornost.

● Delavski svet je razpravljajal o predloženih spremembah premijskega pravilnika in na osnovi tolmačenja tov. sekretarja, da je v izdelavi novi pravilnik, ki bo za obravnavo na samoupravnih organih pripravljen pred 1. I. 1967, sprejel sklep, da do nadaljnjega

ostane v veljavi stari premijski pravilnik; z novim letom pa naj stopi v veljavo novi, ki naj upošteva pripombe in perspektive kolektiva.

Novi premijski pravilnik mora poleg ostalih kriterijev vsebovati tudi kriterij osebne odgovornosti delavca, ker nepravilno je, da se prebira (v plus ali minus) osebe, po kriterijih na katere ne morejo vplivati.

Premijski pravilnik je treba izdelati v sodelavi s strokovnimi službami tovarne, ki so za pravilnost kriterijev obračuna premij vsekakor najbolj odgovorne.

Predlog, da se v pravilnik premiranja vključi tudi predelavce delavski svet smatra za sprejemljiv, vendar naj vodja proizvodnega sektorja da tozadeven pismeni predlog splošnemu sektorju.

O integraciji »Iskra« - RIZ - »R. Čajavec«

(Nadaljevanje s 1. strani)

komisij. O tem je potrebno napisati par vrstic.

Predstavniki treh podjetij v komisiji za pripravo statuta so predlog izdelali brez ocenjevanja in odločanja kako naj statut dokončno deluje. Pripravili so osnutek, katerega ni jemati kot dokončnega, temveč je dan v razpravo in dopolnitev vsem trem kolektivom. Kljub sigurni pomanjkljivosti pa je pot delovanja te komisije pravilna. Komisija za izdelavo programskega dela pa se je v svojem delu spustila v nerešljivo situacijo, ko so hoteli že sami izvršiti dokončni predlog delitve dela. Najbolj v zaostanku pa je komisija za ekonomski del analize. V teh dveh zadnjih komisijah so svoje odločitve povezovali, ker brez predhodnega programiranja zaokroženih tehnološko proizvodnih artiklov ni mogoče sestaviti ekonomske analize. Razumljivo je, da pri premikanju proizvodnje ali dela proizvodnje iz ene organizacije v drugo, ne sme biti prepuščeno samo komisiji. Predlogi in analize morajo sloneti na čistih ekonomskih temeljih, ne oziraje se na posamezne želje članov komisij. Utemeljitev in odločanje moramo prepustiti samim zainteresiranim kolektivom, vendar nam je pri tem dolžnost, da vse probleme sproti prenašamo v svoje organizacije. Posebna dolžnost članov komisij je, da takoj, ko nastopi problem, prenašajo nesoglasja med proizvajalce, člane kolektiva, da so vnaprej pripravljeni prevzeti odgovornost za odločanje. Pri samem združevanju nastopajo problemi, ki

postavlja organizacije eno v antnih predlogov, tako da bo to, da izgubi del proizvodnje, to v korist druge s popravkom, da bo ta organizacija dobila v zameno nek drug proizvod, v smislu specializacije, kooperacije, zožitve proizvodnega programa. Zaveštno odločanje v vseh integracijskih procesih dosežemo torej le, če bomo spremenili dosednji način dela teh komisij. Komisija naj ocena v naprej sigurna končstremi za sestavljanjem vari-

antnih predlogov, tako da bo do kolektivi v svoji razpravi lahko odločali o najbolj za njih spremljivih variantah. Referendum s katerim se bodo proizvajalci odločali za integracijo ali ne, je zadnji proizvodnega programa. Zaveštno odločanje v vseh integracijskih procesih dosežemo torej le, če bomo spremenili dosednji način dela teh komisij. Komisija naj ocena v naprej sigurna končstremi za sestavljanjem vari-

ZDRUŽENO PODJETJE ISKRA KRANJ ORGANIZACIJA Tovarna električnih merilnih instrumentov Otoče

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

ŠEFA TEHNIČNO PROIZVODNEGA SEKTORJA

Pogoji: fakultetna izobrazba elektro smeri in tri leta prakse na odgovornih delovnih mestih v merilni tehniki ali ustrezna srednja strokovna izobrazba in šest let prakse na odgovornih delovnih mestih v merilni tehniki. Znanje nemškega ali angleškega jezika.

ŠEFA GOSPODARSKEGA SEKTORJA

Pogoji: fakultetna izobrazba ekonomske ali elektro smeri in tri leta prakse na odgovornih delovnih mestih v merilni tehniki ali ustrezna srednja strokovna izobrazba in šest let prakse na odgovornih delovnih mestih v merilni tehniki. Znanje nemškega ali angleškega jezika.

Osební dohodek je zagotovljen po pravilniku o delitvi osebne dohodka tovarne.

Razpis velja 15 dni od dneva objave.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in s spričevalom o zaključnem izpitu ter potrdilom o zahtevani praksi naj kandidati pošljejo gornjemu naslovu.

Proizvodnja »Elektromehanike« v oktobru

Kljub temu, da smo v prvi polovici leta prvotni letni plan povišali, smo si postavili v drugi polovici leta še nekoliko višje naloge. Naša želja je, da v letošnjem planu dosežemo vrednost eksterne proizvodnje 186 milijonov N din. Razmeroma dober uspeh v oktobru kaže, da bo ta naša naloga dosežena, v kolikor ne bodo v zadnjih dveh mesecih nastopile nepredvidene težave.

Plan za oktober sicer ni bil dosežen, vendar je povprečna dnevna proizvodnja razmeroma visoka. V oktobru smo imeli v proizvodnji veliko več težav, kakor v prejšnjih mesecih. Pri normalnih težavah bi lahko dosegli vsaj za en milijon novih dinarjev višjo proizvodnjo.

PROIZVODNJA V OKTOBRU 1966

DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	107,4
Montaža števcev	79,4
Obrat stikal	157,5
Kinoakustika	82,4
Telefonija	79,-
Urni mehanizmi	4340,-
Deli za PE	55,-
Proizvodne usluge	258,7
Skupaj tovarna	97,6
Tehnični razvoj	319,5
Skupaj	98,9

Mesečno obveznost po operativnem planu smo dosegli pri rotacijskih strojih, stikalih in urnih mehanizmi. Najlepši rezultat je bil dosežen v obratu stikal, ki tudi novo obveznost močno presega.

MONTAŽA ROTACIJSKIH STROJEV je v preteklem mesecu upoštevala stanje na tržišču in ni montirala vrtnih strojev EVS 06 in EVS 10, ker imamo večje zaloge. Montirala je le stroje, ki jih tržišče rabi. Poleg tega je bilo poslanih na tržišče veliko rezervnih delov, ker se je že več mesecev kazalo pomanjkanje.

MONTAŽA ŠTEVCEV je imela v preteklem mesecu tolikšne težave, da jih ne pomnimo že več let. Vzrok: koluti iz plastike. Poleg potrebnega dodatnega dela so nastali tudi večji izpadi v proizvodnji, ker ni bilo mogoče dovolj hitro izdelati novih številčnikov.

OBRAT »STIKALA« se uvršča med najmočnejše proizvajalce, saj je v oktobru že dosegel višjo proizvodnjo kakor telefonija in se je zelo približal električnim števcom. V oktobru je bila dosežena posebno visoka proizvodnja za izvoz.

PANOGA KINOAKUSTIKE

Čuti skozi vse leto nepravilno planiranje, saj je bil prvotni plan zelo nizek, predvidena povečanja med letom zaradi težav z materialom, kakor tudi razmeroma dolgega ciklusa, niso prinesla posebnih uspehov. Največ težav imamo še vedno pri ojačalnih napravah, kjer nam stalno primanjkuje nekaterih elementov; potrebno je proizvodnjo te vrste čim bolj tipizirati.

OBRAT ATN tudi v oktobru ni prišel na normalno proizvodnjo. Vzrok: neusklajenost med obdelovalnico in montažo, ki se je začela resno obravnavati šele v septembru, poleg tega pa tudi razmeroma široka problematika različnega materiala, ki se je rešila šele sredi meseca. Nizko izvršitev plana je povzročil tudi izpad serijskih central, ki so vsak mesec prinesle razmeroma visoko vrednost.

OBRAT URNIH MEHANIZMOV LIPNICA izredno presega predvideni plan, ker je bil ta zelo nizek, saj v letnem planu skoraj ni bilo predvidene eksterne proizvodnje. V okt. je bila izdelana večja količina ur in tokovnih varovalk. V oktobru je bila prenešana v Lipnico proizvodnja enotarifnega številčnika, ker je bil zaradi zmanjšanja proizvodnje dvotarifnega številčnika obrat slabo zaposlen.

DELI ZA POSLOVNE ENOTE kakor tudi usluge nastopajo v oktobru v normalnih vrednostih. Proizvodne storitve iz meseca v mesec rastejo, dočim je pri delih za poslovne enote čutiti rahel padec. Višjo eksterno proizvodnjo dosega tudi tehnični razvoj, ker izdelujemo vedno več merilnih naprav za prodajo.

DESETMESEČNA PROIZVODNJA 1966

DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	104,9
Montaža števcev	99,-

Obrat stikal	123,5
Kinoakustika	100,9
Telefonija	98,8
Urni mehanizmi	1214,-
Deli za avtom.	119,4
Deli za PE	94,6
Proizvodne usluge	151,4
Skupaj tovarna	105,-
Tehnični razvoj	317,3
Skupaj	105,4

Nekoliko pod operativnim planom je samo montaža števcev zaradi hudega izpada v oktobru in obrat ATN zaradi težav v septembru in oktobru. Vse ostale montaže oziroma obrati presegajo svoje zadolžitve. Največje preseganje izkazuje obrat »Stikala«.

Kljub velikim težavam poteka proizvodnja v letošnjem letu razmeroma ugodno. To nam posebno lepo kaže primerjava s preteklim letom:

PRIMERJAVA DESETMESEČNE PROIZVODNJE 1965 IN 1966 (PO STALNIH CENAH)

DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	111,5
Montaža števcev	142,6
Obrat stikal	203,-
Kinoakustika	81,7
Telefonija	115,-
Urni mehanizmi	49,2
Deli za avtom.	24,8
Deli za PE	85,8
Proizvodne usluge	166,-
Skupaj tovarna	126,3
Tehnični razvoj	—
Skupaj	126,9

Primerjava desetih mesecev letošnjega leta in lanskega leta nam kaže sicer nekoliko slabši rezultat kot primerjava devetih mesecev, ker je bila tudi v lanskem oktobru proizvodnja visoka. Najbolj vidna je letošnja razmeroma nizka proizvodnja v panogi kinoakustike. Velik napredek pa je dosegel obrat stikal, ki je proizvodnjo podvojil. Visok odstotek pri števcih gre na račun proizvodnje dvotarifnih števcev. V Lipnici je nižja proizvodnja le navidezna, ker smo v lanskem letu v Lipnici izdelovali več izdelkov za prodajo, dočim se v letošnjem letu program omejuje v glavnem le na izdelavo številčnikov.

Če ocenimo še zadnja dva meseca, potem bo letošnja proizvodnja za približno 23 % višja, kot v preteklem letu. To je uspeh, ki ga nismo dosegli že več let, bil pa je nujen, če se je hotela tovarna rešiti iz težav, ki so nastopile v preteklem letu. Zaradi velikih obveznosti, ki stojijo pred tovarno v naslednjih mesecih, največ zaradi slabega rezultata na žiro računu podjetja, pa izgleda, da bo treba tudi v prihodnjem letu povečati proizvodnjo vsaj v takem odstotku kot letos. Posebno bo treba skrbeti, da se nam stroški ne bodo bistveno povečali in da bomo dvigali storilnost v enakem merilu kot letos. Skrbeti bo treba, da bomo kupovali material čim ceneje in da bomo z organizacijskimi in tehnološkimi prijemi dosegli cenejšo in bolj enakomerno proizvodnjo.

Pomočnik direktorja:
Alojz Grčar, dipl. inž.

Nekaj podatkov za primerjanje

V tovarniškem časopisu tovarne strojev »Pobeda«, Nov. vi Sad, ki je izšel za mesec avgust 1966 lahko beremo zanimive podatke o povprečnem zaslužku v tej tovarni. Ker v svojem poročilu navajajo posamezne oddelke in povprečne zaslužke delavcev, menimo, da bi jih naši kolektivi lahko primerjali s svojimi zaslužki; pogledjmo številke:

EE	povprečje 1965	povprečje 1966, I.-VI.	porast %
Livarna	49.040	74.615	152
Modelarna	53.160	80.873	152
Obrat naprav	51.925	96.272	185
Obrat kmetijskih strojev	45.109	93.058	206
Obrat prenosnikov	50.685	101.607	200
Obrat orodnih strojev	52.316	80.369	154
Orodjarna	50.085	95.872	191
Vzdrževanje	49.449	94.680	191
»Energana«	45.427	86.961	191
Splošni sektor	37.017	65.615	177
Zavod za organizacijo	46.288	87.882	190
Prodaja	45.829	85.478	186
Nabava	37.370	69.706	186
Odpredaja	47.295	88.206	186
Transport	37.864	76.627	186
Finančni sektor	45.136	82.211	182
Razvoj	54.360	111.093	204
Prototipna	46.370	93.769	204

V svojem članku trdijo, da je uspeh pripisati odkrivanju notranjih rezerv, večje produktivnosti in predvsem ekonomičnosti proizvodnje.

I. S.

Kadrovska komisija ZDRUŽENO PODJETJE ISKRA KRANJ

razglašala naslednje prosto delovno mesto:

SAMOSTOJNI KONTROLOR VK —
v tekoči kontroli produkcije

Pogoji: VK ali KV delavec strojne stroke.

Prijave sprejema Kadrovskega oddelka ISKRA, Kranj, do 1. decembra 1966.

ZADEVA: Razpis delovnega mesta

Pomoč poplavlencem

Ob priliki zadnjih poplav na Gorenjskem, je bilo tudi precej družin poplavljenih v Savski loki. Člani teh družin so v glavnem zaposleni v »Elektromehaniki«.

Spričo velike škode, ki so jo povzročile poplave, je bil sklep sindikalne podružnice, da se prizadetim nudi finančno pomoč. Prav tako bo pri tej pomoči sodeloval Občinski sindikalni svet. Pomoč bo sicer skromna, vendar upamo, da bo vsaj delno v pomoč tistim, ki so bili prizadeti ob tej nesreči.

Franc Fajmut

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem tov. Juliji Flegar za vrnitev ure, ki sem jo izgubila dne 15. 11. 1966 v garderobi Avtomatskih telefonskih naprav.

Marija Čebulj

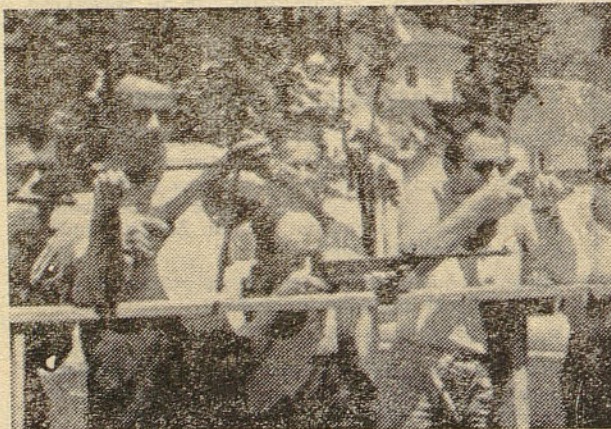
Popravek

Informacijo o obravnavi pred občinskim sodiščem v Kranju o izgonu iz tovarne, ki smo jo priobčili kot obvestilo v prejšnji številki, nismo povzeli iz dopisa tov. Franca Križaja, pač pa iz njegovega članka »Razplet pred sodiščem«.

Tiskarski skrat pa nam je ponagajal pri datumu izгона, ki se pravilno glasi 23. 3. 1966 in ne 3. 3. 1966, kot je bilo objavljeno v našem glasilu, kar s tem popravljamo.

Uredniški odbor

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko telekomunikacije elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Tisk in klišaji: »CP Gorenjski tisk« Kranj

Na »Iskrinih« izletih se moški kaj radi pomerijo tudi v »preciznem« streljanju...